

Fremsat den 2. oktober 2013 af Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Karen Hækkerup)

Forslag

til

Forslag til lov om ændring af forskellige bestemmelser på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område om obligatorisk digital kommunikation m.v.

(Obligatorisk digital kommunikation, ændring af klagebestemmelser som følge af ressortoverførsel m.v.)

§ 1

I lov nr. 465 af 12. juni 2009 om sikring af dyrepatogener foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 3 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 3 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. I § 4, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 2

I lov nr. 91 af 9. februar 2011 om hold af slagtekalkuner foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes før kapitel 5:

»Kapitel 4 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 15 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 15 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse

af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 17 affattes således:

»§ 17. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 3

I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 252 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 24 d affattes således:

»§ 24 d. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

2. Efter § 27 indsættes før kapitel 8:

»Kapitel 7 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 27 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 27 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 27 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal

være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 4

I lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 418 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 1 a, ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 1 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 1 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 1 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. I § 5, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 5

I lov om hold af slagtekyllinger, jf. lovbekendtgørelse nr. 687 af 22. juni 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 14 affattes således:

»§ 14. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden

administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

2. Efter § 20 indsættes før kapitel 6:

»Kapitel 5 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 20 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 20 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 20 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter si-destilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 6

I lov om udendørs hold af svin, jf. lovbekendtgørelse nr. 874 af 29. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 13 indsættes før kapitel 6:

»Kapitel 5 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 13 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 13 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 13 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter si-destilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 15 a, stk. 4 og 5, ophæves.

3. Efter § 15 a indsættes før kapitel 7:

»Kapitel 6 b

Klageadgang

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 7

I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 873 af 29. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 3-7, ophæves.

2. § 37, stk. 2-5, ophæves.

3. I § 66, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

4. Efter § 66 indsættes før kapitel 14:

»Kapitel 13 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 66 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 66 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 66 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 8

I lov om dyrlæger, jf. lovbekendtgørelse nr. 875 af 29. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 36, *stk. 1*, indsættes som 3. *pkt.*:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

2. Efter § 37 indsættes før kapitel 10:

»Kapitel 9 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 37 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 37 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 37 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 9

I lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 250 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 58, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

2. Efter § 59 indsættes før kapitel 16:

»Kapitel 15 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 59 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 59 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 59 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 10

I lov om hold af heste, jf. lovbekendtgørelse nr. 251 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 32 indsættes før kapitel 11:

»Klageadgang

§ 32 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler,

herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Kapitel 10 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 32 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 32 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 32 d. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 34 ophæves.

§ 11

I økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 416 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 15 a ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 15 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 15 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. I § 18, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 12

I lov om dyreforsøg, jf. lovbekendtgørelse nr. 253 af 8. marts 2013, foretages følgende ændring:

1. Efter § 15 indsættes før kapitel 4:

»Kapitel 3 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 15 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 15 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 13

I lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 9 b, stk. 4 og 5, ophæves.

2. Efter § 9 b indsættes før kapitel 3:

»Kapitel 2 b

Klageadgang

§ 9 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Kapitel 2 c

Obligatorisk digital kommunikation

§ 9 d. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 9 e. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 9 f. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 14

I lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, jf. lovbekendtgørelse nr. 256 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 7 a, stk. 4 og 5, ophæves.

2. Efter § 7 a indsættes før kapitel 3:

»Kapitel 2 b

Klageadgang

§ 7 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Kapitel 2 c

Obligatorisk digital kommunikation

§ 7 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 7 d. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 7 e. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 15

I lov om kloning og genmodificering af dyr m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 8. marts 2013, foretages følgende ændring:

1. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold,

som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 2 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 2 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 16

I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 260 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 34 indsættes før kapitel 7:

»Kapitel 6 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 34 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 34 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 34 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 36 affattes således:

»**§ 36.** Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 17

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 2. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

§ 18

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, § 4, og §§ 7-9 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets udformning
4. Lovforslagets indhold
  - 4.1. Obligatorisk digital kommunikation
    - 4.1.1. Hvornår anses en digital meddelelse for at være kommet frem
    - 4.1.2. Underskriftskrav m.v.
      - 4.1.2.1. Fravigelse af krav om personlig underskrift i breve fra myndigheder m.v.
      - 4.1.2.2. Underskriftskrav i dokumenter udstedt af virksomheder og personer
  - 4.2. Klagebestemmelser og remonstration
5. Kommunikationsplaner
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at give ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bemyndigelse til at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation mellem virksomheder, borgere og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri skal foregå digitalt på de lovområder, der administreres af Fødevestyrelsen, herunder økologiloven som tillige administreres af NaturErhvervstyrelsen.

På Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris anden styrelses område, NaturErhvervstyrelsen, er der indført digitale selvbetjeningsløsninger, hvorfor der ikke for indværende er behov for yderligere regulering.

Med lovforslaget bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om digital kommunikation på en række lovområder.

De foreslåede bestemmelser er udformet efter samme model for at sikre ensartethed i lovgivningen. Udformningen er stort set identisk med de bemyndigelser, der ved lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. er indført i 68 love på Erhvervs- og Vækstministeriets område. Der henvises til lovforslag L 16, 2012-13.

Bemyndigelserne til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation vil først blive udmøntet, når de tekniske løsninger er på plads, og når borgere og virksomheder er parate. Der vil så vidt muligt blive anvendt standardsystemer eller andre gennemtestede systemer med det formål at sikre en hensigtsmæssig kommunikationsafvikling. Der indføres med dette lovforslag ikke nye eller mere detaljerede oplysningskrav på de omhandlede områder.

Herudover foreslås det, at der på en række lovområder vedrørende dyrevelfærdsreguleringen, som Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har overtaget fra Justitsministeriet, etableres hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over myndighedernes afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed og om myndighedens adgang til at genoptage en sag efter, at der er indgivet klage (remonstration). Tilsvarende bestemmelser findes i hovedparten af den øvrige lovgivning under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Endelig præciseres det i forslaget, at der kan stilles formkrav til indsendelse af klager.

Lovforslaget forventes at træde i kraft den 1. januar 2014, og bekendtgørelserne, der skal udmønte hjemlerne til at fastsætte krav om obligatorisk digital kommunikation, udstedes løbende herefter i takt med, at de digitale løsninger er på plads og den fornødne teknologi er til stede.

2. Lovforslagets baggrund

Det fremgår af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« fra oktober 2011, at »al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015«. Det følger desuden af den fælles-offentlige digitaliseringsstrategi for 2011-2015 »Den digitale vej til fremtidens velfærd« fra august 2011, at virksomhederne skal foretage alle indberetninger digitalt til offentlige myndigheder fra 2012 eller snarest derefter, når den nødvendige lovgivning og de effektive løsninger er på plads.

Baggrunden for, at det ikke skal være frivilligt, men obligatorisk at kommunikere digitalt, er blandt andet et ønske om at sikre en hurtig og effektiv service. Ved at fjerne ma-

nuelle rutiner og papirhåndtering frigives tid og ressourcer hos virksomhederne og det offentlige, og der kan ske en optimering af arbejdsgangene hos begge parter.

Obligatorisk digital kommunikation forventes endvidere at bidrage til, at kommunikationen mellem virksomheder og offentlige myndigheder smidiggøres og bl.a. får den effekt, at virksomhederne i videre omfang benytter andre digitale løsninger, der f.eks. stilles til rådighed for dem på virksomhedsportalen Virk.dk.

Fødevarerstyrelsen har i sin digitaliseringsstrategi 2010-2014 som en af sine væsentligste strategiske prioriteringer at anvende moderne digitale løsninger i så høj grad som muligt, hvorfor der i sigtelinjerne i strategien også indgår øget selvbetjening ved bl.a. at udvide omfanget af automatisering og ved at forenkle de bagvedliggende forretningsprocesser. Øget digitalisering er desuden en forudsætning for at realisere effektiviseringsgevinster i forhold til kommunikation med borgere og virksomheder.

Lovforslaget vil således inden for det nærmeste års tid give et godt grundlag for en langt mere effektiv udnyttelse af den IT-mæssige understøttelse af Fødevarerstyrelsens digitale services, ved aktivt at kunne udnytte mulighederne for digital signering i forbindelse med selvbetjeningsløsninger, og ved at benytte digital post.

Der er på en række af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris områder allerede indført hjemmel til at stille krav om obligatorisk digital kommunikation i forbindelse med indberetninger m.v. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan således stille krav om, at en række nærmere angivne indberetninger, bl.a. vedrørende gødningsregnskaber, husdyrhold, flytning af svin m.v., økologisk jordbrugsproduktion, registrering og godkendelse af fodervirksomheder samt ansøgning om landbrugsstøtte m.m., skal ske digitalt.

Med lovforslaget fortsættes således indsatsen med indførelsen af obligatorisk digitalisering, som blev påbegyndt med vedtagelsen af lov nr. 1272 af 16. december 2009 om ændring af lov om Danmarks Statistik og forskellige andre love, og med lov nr. 341 af 27. april 2011 om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love.

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for lovgivning vedrørende dyrevelfærd overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har etableret et klagesystem, hvorefter afgørelser truffet af ministeriets styrelser kan påklages til den uafhængige myndighed Fødevarerministeriets Klagecenter. Klagecentrets afgørelser kan indbringes for domstolene. Det foreslås, at der skabes ensartethed i lovgivningen vedr. klageadgang, således at der på de områder, der er overført fra Justitsministeriet til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, fremover også bliver mulighed for at regulere spørgsmål om klagefrister, klagemyndighed, remonstration m.v. Denne ensartethed vil gøre det nemmere for virksomheder og borgere at få overblik

over deres muligheder i klagesystemet, samtidig med at klagesagsbehandlingen effektiviseres.

3. Lovforslagets udformning

Det er en forudsætning for at kunne pålægge virksomheder m.v. pligter i forhold til det offentlige, at sådanne pligter er hjemlet ved lov. Dette er også tilfældet, hvor der er tale om en pligt til, at en given indberetning eller ansøgning m.v. og kommunikationen i forbindelse hermed skal ske digitalt og ved brug af specifikke løsninger og formater.

Med forslaget sikres der hjemmel til, at der på de dele af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris lovgivning, der administreres af Fødevarerstyrelsen, kan stilles krav om, at al relevant skriftlig kommunikation mellem virksomheder m.v. og styrelsen fremover skal ske digitalt.

Det foreslås, at hjemlen i de pågældende love udformes som en bemyndigelse til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation. Derved bliver det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte krav om anvendelse af bestemte it-systemer (herunder særlige elektroniske formularer, skemaer og lignende) og særlige digitale formater m.v.

I bekendtgørelserne kan der, hvor det er relevant, fastsættes overgangsordninger, som skal lette overgangen til digital kommunikation. Der vil også kunne fastsættes fritagelser fra kravet om digital kommunikation. Det kan for eksempel være tilfældet, hvor materialet på grund af sin særlige beskaffenhed ikke er egnet til digital fremsendelse.

Et par af de love, der er omfattet af dette lovforslag, indeholder allerede hjemmel til, at ministeren, på udvalgte områder inden for den enkelte lov, kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation skal foregå digitalt. Det foreslås, at disse hjemler erstattes af en generel hjemmel til på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation om alle forhold, som er omfattet af den pågældende lov, skal foregå digitalt.

De ordninger, hvor der allerede er obligatorisk digital kommunikation, fortsætter som hidtil.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har etableret et klagesystem, hvorefter afgørelser truffet af ministeriets styrelser kan påklages til den uafhængige myndighed Fødevarerministeriets Klagecenter. Klagecentrets afgørelser kan indbringes for domstolene. Det foreslås, at der skabes ensartethed i lovgivningen vedr. klageadgang, således at der på de områder, der er overført fra Justitsministeriet til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, indføres hjemmel til at regulere spørgsmål om klagefrister, klagemyndighed, remonstration m.v. Denne ensartethed vil gøre det nemmere for virksomheder og borgere at få overblik over deres muligheder i klagesystemet, samtidig med at klagesagsbehandlingen effektiviseres.

4. Lovforslagets indhold

4.1. Obligatorisk digital kommunikation

Med lovforslaget skabes der hjemmel til, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsættes regler om, at al

relevant skriftlig kommunikation mellem Fødevarestyrelsen og virksomheder eller fysiske personer skal foregå digitalt.

Med kommunikation menes alle former for henvendelser fra virksomheder eller fysiske personer, f.eks. forespørgsler, ansøgninger og indberetninger, og alle former for meddelelser fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til virksomheder eller fysiske personer, f.eks. anmodninger om oplysninger, afgørelser, forbud og påbud samt opkrævning af betalinger.

Det er hensigten, at visse typer af kommunikation fremover vil blive sendt via den digitale postløsning Offentlig Digital Post med de retsvirkninger, der følger heraf. Det kan f.eks. komme på tale for visse afgørelser, herunder forbud eller påbud.

Øvrig kommunikation vil fremover skulle foregå digitalt på anden vis, f.eks. via mail eller digitale selvbetjeningsløsninger.

Det vil fremgå af de enkelte bekendtgørelser, der udstedes på området, på hvilken måde kommunikationen mellem Fødevarestyrelsen og de pågældende virksomheder eller personer fremover skal foregå.

Indtil videre sker tilslutningen til den offentlige digitale postløsning på baggrund af personens CPR-nummer henholdsvis virksomhedens CVR-nummer. CVR-nummeret er et 8-cifret nummer, der er unikt for den enkelte virksomhed. CVR-nummeret er virksomhedens identifikationsnummer. Det er således CVR-nummeret, der skal bruges, når en virksomhed ønsker at identificere sig overfor myndighederne.

Ud over et CVR-nummer får en virksomhed også tildelt ét såkaldt P-nummer (Produktionsenhedsnummer) for hver fysisk beliggenhed, hvor virksomheden driver virksomhed fra. Dette gør det muligt at kommunikere direkte med produktionsenheden, og da mange virksomheder selskabsretligt er organiseret på en sådan måde, at de forskellige produktionsenheder har en mere eller mindre grad af selvstændighed, er dette en hensigtsmæssig måde at kommunikere på.

P-nummeret er et 10-cifret entydigt nummer. Da virksomheden tildeles et P-nummer for hver fysisk beliggenhed, hvorfra der drives virksomhed, kan der således være tilknyttet flere P-numre til samme CVR-nummer.

Offentlig Digital Post kan for nærværende ikke håndtere aflevering af post til rette P-nummermodtager under CVR-nummeret, men da al kontrol med fødevareraktiviteter i Fødevarestyrelsen er baseret på P-numre, er det nødvendigt, at der fastholdes mulighed for at udstede regler om, at kommunikation med virksomhederne kan tilgå på P-nr. niveau.

Forslaget indebærer, at oplysningerne i en henvendelse ikke kan anses for behørigt modtaget, hvis de ikke indgives på den digitale måde, som er fastsat i de bekendtgørelser, der udstedes i medfør af lovforslaget. Hvis oplysninger m.v. alligevel sendes eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, at Fødevarestyrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

De sanktioner, der i dag er knyttet til manglende indberetning eller indsendelse i papirform, vil også finde anvendelse, når indberetning eller indsendelse ikke sker i overensstemmelse med de krav om digital indberetning, der fastsættes i bekendtgørelser i henhold til dette lovforslag.

Det er i den forbindelse uden betydning, at den pågældende oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde.

Endvidere kan der fastsættes regler om, at skriftlig kommunikation til og fra styrelsen skal foregå digitalt på anden måde, f.eks. via e-mail. I den forbindelse kan der stilles krav om, at den pågældende oplyser en e-mailadresse, som den pågældende kan kontaktes på i forbindelse med behandlingen af en konkret sag m.v.

Ved kommunikation via e-mail kan der stilles krav om sikker identifikation, således at mailen afsendes med digital signatur for at sikre, at afsenderen er den, vedkommende giver sig ud for at være. Er der tale om udveksling af fortrolige eller personfølsomme oplysninger, bør dette enten ske ved krypterede mails (dette forudsætter typisk et certifikat til den pågældende myndigheds e-postadresse) eller den offentlige digitale postløsning. Der vil således også kunne fastsættes regler om, at visse oplysninger sendes til myndighederne ved krypterede mails eller via den offentlige digitale postløsning.

Der vil også kunne stilles krav om anvendelse af digital signatur eller lignende i forbindelse med andre former for digital kommunikation, eksempelvis via digitale selvbetjeningsløsninger, så Fødevarestyrelsen har sikkerhed for, at afsenderen er den, han eller hun giver sig ud for at være.

Der kan efter forslaget på bekendtgørelsesniveau stilles krav om, at virksomheden skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater for at sikre, at styrelsen kan håndtere de modtagne indberetninger.

Som det også fremgår af de tidligere lovforslag vedrørende digital kommunikation, (f.eks. L 139 fra februar 2011 og L 16 fra oktober 2012) bør digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige baseres på åbne standarder, hvilket er i overensstemmelse med regeringens aftale med de kommunale parter om åbne standarder for software. Standardiseringen sikrer sammenhængen mellem det offentlige it-systemer og fremmer konkurrencen mellem leverandørerne. Anvendelsen af udbredte, åbne standarder er en forudsætning for konkurrence og valgmulighed mellem flere producenter og leverandører på et område, hvor flere systemer og komponenter skal spille sammen. Dette samspil (interoperabilitet) mellem flere systemer, løsninger og organisationer bevirker, at det bliver muligt at ændre opgaver og organisering uden at skulle udskifte hele it-løsninger. Det giver potentiale for større effektivitet og bedre opgaveløsning. Der henvises i øvrigt til IT- og Telestyrelsens vejledning om åbne standarder i det offentlige, som kan hentes fra Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside www.digst.dk.

Overgangen til obligatorisk digitalisering kan i en overgangsperiode være forbundet med særlige udfordringer for grupper af virksomheder og fysiske personer. For at smidiggøre denne overgang, vil der efter de foreslåede bestemmelser kunne fastsættes overgangsordninger, så det eksempelvis i en overgangsperiode bliver frivilligt for visse grupper af virksomheder og fysiske personer at kommunikere digitalt.

Det er ligeledes hensigten, at det i en overgangsperiode vil være muligt efter ansøgning at blive fritaget for kravet om digital kommunikation, hvis specielle forhold begrundes dette.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller fysiske personer efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser vedr. den forventede udmøntning på de enkelte lovområder.

Brancheorganisationer og andre relevante parter vil blive inddraget i relevant omfang i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelserne på de enkelte lovområder.

4.1.1. Hvornår anses en digital meddelelse for at være kommet frem

I de foreslåede bestemmelser er det fastsat, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem til adressaten, dvs. til modtageren af meddelelsen, når den er tilgængelig for denne. En hvilken som helst skriftlig kommunikation, som foretages digitalt, herunder også en afgørelse, som sendes via mail, via den offentlige digitale postløsning eller på anden digital vis er omfattet af bestemmelsen. Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse.

Det er normalt uden betydning, om en afgørelse er kommet til adressatens kundskab. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Adressaten bærer således alene risikoen ved ikke at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

Forslaget har betydning for alle meddelelser, herunder også for om f.eks. en indberetning eller lignende kan anses for rettidig fremkommet. Fremkomsttidspunktet er normalt afgørende for, om en indberetning eller lignende til en myndighed anses for rettidig.

Lovforslaget medfører ikke ændringer i de gældende principper for beregning af frister i forbindelse med klager.

En meddelelse til en myndighed vil normalt være tilgængelig for myndigheden på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse til en myndighed ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet. Det vil således ikke kunne komme virksomheden til skade, at indberetning modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

En meddelelse fra en myndighed vil normalt være tilgængelig for modtageren, når adressaten vil kunne fremkalde meddelelsen på en almindeligt fungerende computer tilsluttet internettet med almindeligt tilgængelige programmer og dermed gøre sig bekendt med meddelelsens indhold.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om adressaten for myndighedens meddelelse har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som myndigheden har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls osv.), som afviser at modtage meddelelser.

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, at vedkommende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til adressaten at overvinde.

4.1.2. Underskriftskrav m.v.

4.1.2.1. Fravigelse af krav om personlig underskrift i breve fra myndigheder m.v.

Folketingets Ombudsmand har i de senere år udtalt sig om spørgsmål vedrørende underskriftskrav i forbindelse med statslige forvaltningsmyndigheders udgående breve, blandt andet i en udtalelse, som er gengivet i Folketingets Ombudsmands Beretning, FOB 2008, side 79 ff.

I udtalelsen har ombudsmanden blandt andet peget på, at retssikkerhedsmæssige, bevismæssige og ordensmæssige hensyn indebærer, at en forvaltningsmyndigheds udgående fysiske papirbreve, det vil sige breve, der sendes med postvæsenet, skal være forsynet med en personlig underskrift. Der skal således kunne placeres et tjenstligt ansvar, man skal kunne se, at afgørelsen er truffet af en kompetent medarbejder, og at der er tale om et færdigt dokument og ikke et udkast. Underskriften modvirker forfalskning, og modtageren af brevet skal have mulighed for at vurdere, om underskriveren er inhabil.

I den forbindelse har ombudsmanden givet udtryk for, at den personlige underskrift kan påføres ved en håndskrevet underskrift, en manuel faksimileunderskrift (dvs. ved at anvende et fysisk faksimilestempel) eller ved, at en faksimileunderskrift indsættes elektronisk i det fysiske (papirbase-rede) brev.

I udtalelsen anføres det i øvrigt, at kravet om en personlig underskrift efter ombudsmandens opfattelse beror på en retssædvane, der gælder med lovkraft, hvilket indebærer, at det kræver lov hjemmel for at fravige den.

Ombudsmanden har blandt andet i brev af 1. november 2010 til Kommunernes Landsforening anført, at den omhandlede ombudsmandsudtalelse vedrører en forvaltningsmyndigheds udgående breve i afgørelsessager, og i øvrigt alene vedrører spørgsmålet om, hvordan fysiske papirbreve skal underskrives. Ombudsmanden tog således kun udtrykkeligt stilling til, hvad der gælder for breve, som bliver sendt i papirform. De samme hensyn og krav gælder ifølge ombudsmanden i relation til breve, som for eksempel sendes per e-mail, men ombudsmanden har ikke taget stilling til, hvordan en rent digital løsning mere præcist kan udformes, så den opfylder de juridiske krav. Ombudsmandens brev til Kommunernes Landsforening er offentliggjort på ombudsmandens hjemmeside, www.ombudsmanden.dk.

Det er på den baggrund regeringens opfattelse, at spørgsmålet om (generelt) at fravige underskriftskravet, hvad enten der er tale om fysiske papirbreve eller breve, der sendes elektronisk, bør reguleres i forvaltningsloven. Der henvises til det af justitsministeren fremsatte forslag til Lov om ændring af forvaltningsloven, lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) og lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) (Krav om identifikation m.v. i afgørelsessager og adgang til aktindsigt i PETs sager om administrative forhold).

På en række områder indenfor Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er der indført hjemmel til, at såkaldte maskinelle afgørelser, der udelukkende er truffet på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af den pågældende myndighed som afsender. Dette vil eksempelvis omfatte tilfælde, hvor en virksomheds indsendelse af oplysninger, herunder indgivelse af en ansøgning, til en forvaltningsmyndighed foretages digitalt via f.eks. en hjemmeside, og hvorefter et elektronisk databehandlingssystem træffer (og eventuelt også afsender) den pågældende afgørelse automatisk. De pågældende afgørelser er kendetegnet ved, at et digitalt databehandlingssystem på grundlag af nogle faste og entydige kriterier kan træffe afgørelsen. Som eksempel herpå kan nævnes en afgørelse om opkrævning af en (lovhjemlet) ekspeditionsafgift ved for sen indberetning af visse oplysninger til en forvaltningsmyndighed. Der er således tale om afgørelser, der træffes, uden at en offentlig ansat (sagsbehandler) er involveret i afgørelsesprocessen.

Da der ikke eksisterer en generel hjemmel til, at afgørelser og dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes udelukkende med angivelse af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender, foreslås det, at der indsættes en sådan bestemmelse i de love, som er omfattet af denne lov.

Lovforslagets bestemmelser om obligatorisk digital kommunikation vedrører alene kommunikation om forhold, som er reguleret af de af lovforslaget omfattede love. Bestemmelserne skal således læses i samspil med anden lovgivning,

dvs. at der ikke tilsigtes ændringer i f.eks. persondatalovens § 31 indsigelser imod, at oplysninger om vedkommende gøres til genstand for databehandling, jf. § 35, eller krav om berigtigelse m.v. af oplysninger, jf. § 37.

Efter persondatalovens § 39, der har baggrund i databeskyttelsesdirektivets artikel 15, kan en registreret person gøre indsigelse imod at blive undergivet afgørelser, som alene er truffet på grundlag af databehandling af oplysninger, der er bestemt til at vurdere bestemte personlige forhold. Elektronisk behandling af oplysningerne må således ikke udgøre det eneste grundlag for en beslutning, hvor den menneskelige vurdering bør spille ind. De maskinelle afgørelser, som er omfattet af dette lovforslag, omfatter ikke afgørelser, der har retsvirkninger for eller i øvrigt berører den pågældende i væsentlig grad, og som alene er truffet på grundlag af elektronisk databehandling af oplysninger, der er bestemt til at vurdere bestemte personlige forhold, som beskrevet i persondatalovens § 39. Databeskyttelsesdirektivets artikel 15 og persondatalovens § 39 finder derfor ikke anvendelse på de maskinelle afgørelser, som er omfattet af dette lovforslag.

I en række love, f.eks. lov nr. 1272 af 16. december 2009 om ændring af lov om Danmarks Statistik og forskellige andre love, er der indført regler om anvendelse af digital signatur, når dokumenter sendes digitalt. I dette lovforslag foreslås det ligeledes, at der kan fastsættes regler om anvendelse af digital signatur eller lignende, som tilgodeser de samme sikkerhedsmæssige hensyn som en digital signatur. Også ved digital signatur varetages de samme hensyn, der ligger bag underskriftskravet som omtalt ovenfor.

4.1.2.2. Underskriftskrav i dokumenter udstedt af virksomheder og personer

Lovgivningen indeholder på nogle områder krav om eller forudsætter, at dokumenter, som udarbejdes af fysiske personer eller virksomheder, skal være underskrevet.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og personer kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

I så fald kan der stilles krav om, at virksomheder eller fysiske personer, som indsender dokumenter til en myndighed uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndigheden kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Det foreslås endvidere, at ministeren kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myn-

digheder i andre lande, således som det er tilfældet med visse import- og eksportcertifikater.

Med de foreslåede bestemmelser sikres det, at underskriftskravet ikke udgør en unødigt barriere for digital kommunikation, samtidig med, at det sikres, at der kan stilles krav om personlig underskrift for visse typer af dokumenter, hvor der er behov for dette.

4.2. Klageadgang og remonstration

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har etableret et klagesystem, hvorefter afgørelser truffet af ministeriets styrelser kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter, som er en uafhængig myndighed. Klagecenterets afgørelser kan indbringes for domstolene.

Med lovforslaget skabes der ensartethed i lovgivningen vedr. klageadgang på de lovområder, der er overført fra Justitsministeriet til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, idet der etableres hjemmel til at regulere spørgsmål om klagefrister, klagemyndighed, remonstration m.v.

Det vil derudover fremover være muligt at fastsætte regler om formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af klageskema.

De foreslåede ændringer vil gøre det nemmere for virksomheder og borgere at få overblik over deres muligheder i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris klagesystem, samtidig med, at der opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang.

Den altovervejende del af administrationen af dyreværnslovgivningen varetages i dag af Fødevarestyrelsen. Fødevarestyrelsens afgørelser kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Klagecenterets afgørelser er i visse tilfælde endelige, og i andre tilfælde kan de påklages videre til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Departement. Politiet træffer også afgørelser med hjemmel i visse bestemmelser i dyreværnsloven. Disse afgørelser kan påklages til Rigspolitiet, hvis afgørelse er endelig. Klagereglerne for disse afgørelser, som fremgår af retsplejeloven, berøres ikke af nærværende lovforslag.

Det er hensigten, at det også fremover skal være Fødevareministeriets Klagecenter, der skal være klagemyndighed for afgørelser efter de af lovforslaget omhandlede love. Pt. kan andre afgørelser end påbud påklages til Fødevareministeriets Klagecenter og derefter til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris departement. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Derved vil afgørelser truffet af Fødevarestyrelsen eller andre myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri være endelige, efter prøvelse i Fødevareministeriets Klagecenter. Det er således ikke intentionen at ændre på det forvaltningsretlige princip om administrativ prøvelse ved to instanser.

Med lovforslaget bliver det muligt at fastsætte regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videresende klagen med myn-

dighedens bemærkninger. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Det er hensigten, at klagefristen som hidtil vil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

5. Kommunikationsplaner

Der vil i forbindelse med udmøntning af bemyndigelserne i lovforslaget blive iværksat målrettede informationskampagner over for de virksomheder m.v., som berøres af lovforslaget.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil i opstartsfasen og i forbindelse med udstedelsen af de enkelte bekendtgørelser være omkostninger forbundet med softwareudvikling, øget support og kommunikation, behandling af dispensationssager m.v., som forventes afholdt indenfor Fødevarestyrelsen egne økonomiske rammer. Det skønnes, at lovforslaget ikke medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for Fødevarestyrelsen. Dog giver lovforslaget bemyndigelse til udstedelse af efterfølgende bekendtgørelser, som kan medføre positive administrative konsekvenser for Fødevarestyrelsen på længere sigt.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) skønner, at lovforslaget ikke medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, da forslaget ikke indeholder krav til virksomhederne. Dog giver lovforslaget bemyndigelse til udstedelse af efterfølgende bekendtgørelser, som kan medføre positive og negative administrative konsekvenser for virksomhederne.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget retter sig primært mod erhvervsdrivende, og det forventes ikke, at lovforslaget medfører særlige administrative konsekvenser for borgere. På områder, hvor der er kommunikation mellem borgere og myndigheder, vil der blive taget særligt hensyn til de særlige grupper af borgere, der af forskellige årsager har udfordringer ved at håndtere digital kommunikation.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ikke EU retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring hos følgende:

A-consult A/S, Advokatrådet, ALECTIA, Alimentas ApS, Alternativfondet, Anticimex, Arbejdsgiverforeningen for konditorer, bagere og chokolademagere (AKBC), A/S Mortalin, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Astma- og Allergi-forbundet, Bager- og Konditormestre i Danmark, Biodania, Biodynamisk Forbrugersammenslutning, Brancheforeningen for farmaceutiske industrivirksomheder i Danmark, Brancheforeningen for Kaffe og The, Brancheforeningen for Lægemiddelvirksomheder i Danmark (LIF), Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, Bureau Veritas Denmark, Center for Miljø og Toksikologi på DHI Vand-Miljø-Sundhed, CIBIS - Fødevarerådgivning, Coop Danmark, Dacopa, DAKA, DAKOFO, Danish Seafood Association (DSA), Dankost ApS, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Farve- og Lakindustri (FDLF), Danmarks Fiskehandlere, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Krebsavlerforening, Danmarks Restauranter og Caf er, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Akvakultur, Dansk Erhverv, Dansk Elite Smiley ApS, Dansk F reavl, Dansk Galop, Dansk Gede Union, Dansk Hunderegister, Dansk Isindustri, Dansk Kennel Klub, Dansk Kvæg, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Ride Forbund, Dansk Skaldyrcenter, Dansk Supermarked, Dansk Transport og Logistik, Dansk Travsports Centralforbund, Dansk Varefakta N avn, Dansk  leproducentforening, Danske Advokater, Danske Fugleforeninger, Danske Lammeproducenter, Danske L skedrik Fabrikker, Danske Regioner, Danske Slagtermestre, Danske Slagtermestres Landsforening, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, DAZA (Danske Zoologiske Havre og Akvarier), Datatilsynet, DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, De Samvirkende K bmande, Den Danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske Dyrlægeforening, Det danske Fjerkr eraad, Det Dyreetiske Råd, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Det Veterinære Sundhedsråd, DFO, Dansk Flavour Organisation, DHI, Center for Miljø og Toksikologi, Afdeling: HHS, DI Fødevarer, DI Handel, Diabetesforeningen, Diagnostica ApS, DTU - Fødevarerinstitutionen, DTU - Veterin rinstitutionen, DOSO – DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation, Dyrefondet, Dyreforsøgstilsynet, Dyrenes Beskyttelse, Dyre-

v rnsforeningen Alle Dyrers Ret, Dyreværnsrådet, E-Brankekoden ApS, Ecscomv/Kim Iversen, EFSA - Effektiv Food Safety Advise, Elite Food ApS, Emballageindustrien, EMCON, Eurofins Steins Laboratorium A/S, Faglig Fælles Forbund 3F, Fairtrade M rket, FEHA, Felis Danica, Fokus på Dyr, Foodcare, FoodEfficiency, Forbrugerrådet, Force Technology, Foreningen Aktive Dyrerettigheder, Foreningen Fair Dog, Foreningen af Tilsynsfunktion rer, Foreningen af Danske Spiritusfabrikker, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug (biodynamisk), Foreningen Muslingeerhvervet (FME), Forsvarets Bygnings - & Etablissementstjeneste, FS-C.dk (Food Safety Consult), F devarerExperten, F devarergruppen, F devarerkonceptet, Gigtforeningen, Greenpeace, Grøn hverdag, Hatting-KS A/S, HELSAM, Helsebranchens Leverand rforening, Hesteinternatet af 1999, Hestens Værn, Hjerteforeningen, HORESTA, HygiejneGruppen, H jmarklaboratoriet A/S Håndværksrådet, International Transport Danmark, Kantineledernes Landsklub, KGH Customs services Danmark, KGH Customs services Sverige, København Fur, Kommunernes Landsforening, Kontrolgruppe, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Kost, Motion & Sund fornuft (KMS), Kost og ernæringsforbundet, Kræftens Bekæmpelse, Kuluk consult ApS, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Komitéen mod Dyreforsøg, Landsforeningen til Oplysning om og Afskaffelse af Vivisektion i Danmark, Landskontoret for Heste, Lolex ApS, Lynges E. Kontrol, Mejeriforeningen, M llers F devarer dgivning, Ninkovich Consult ApS v/ Dyrlæge Ognjen Ninkovic, NOAHs Sekretariat (noah), NOPALAX, N rbutikernes Landsforening, OASA, Plastindustrien i Danmark, Q-food ApS, QMS- Consult, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Rådet for Dyreforsøg, Rådet vedrørende Hold af Særlige Dyr, Sammark, Sedan, Sills & L ndal Rådgivning ApS, Slagtermestre og Osth ndlerforeningen Danmark, Smiley-One, SPF-Danmark, Stop Spild Af Mad, Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, Sundhedsrådet, Teknologisk Institut, Veterinærmedicinsk Industriforening, Videncenter for Svineproduktion, Videncentret for Landbrug,  kologisk Landsforening Danmark.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindre udgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	Det skønnes, at lovforslaget ikke medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for Fødevarestyrelsen. Dog giver lovforslaget bemyndigelse til udstedelse af efterfølgende bekendtgørelser, som kan medføre positive administrative konsekvenser for Fødevarestyrelsen på længere sigt.	Der vil i opstartsfasen og i forbindelse med udstedelsen af de enkelte bekendtgørelser være omkostninger forbundet med softwareudvikling, øget support og kommunikation, behandling af dispensationssager m.v., som forventes afholdt indenfor Fødevarestyrelsens egne økonomiske rammer.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Det skønnes, at lovforslaget ikke medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, da forslaget ikke indeholder krav til virksomhederne. Dog giver lovforslaget bemyndigelse til udstedelse af efterfølgende bekendtgørelser, som kan medføre positive og negative administrative konsekvenser for virksomhederne.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Konsekvenser for miljøet	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

§ 3 a

Med forslaget til § 3 a, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om sikring af dyrepatogener eller af regler udstedt i medfør af loven skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne m.v. også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse

kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes, eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer, eller personer som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til stk. 2 bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med stk. 3 foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det

tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit i 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 3 b

Med forslaget til § 3 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 3 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

Til nr. 2:

§ 4

Med forslaget til ændring af § 4, *stk. 1*, præciseres det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder formkrav til klagen, f.eks. anvendelse af særligt klageskema.

Til § 2

Til nr. 1

§ 15 a

Med forslaget til § 15 a, *stk. 1*, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om hold af slagtekalkuner eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Umiddelbart vurderes der ikke at blive behov for at fastsætte sådanne undtagelsesbestemmelser, i givet fald vil de få en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder og borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem,

når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 15 b

Med forslaget til § 15 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 15 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Til nr. 2

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet lov om hold af slagtekalkuner overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 17 sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører bl.a. at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

§ 17

Med forslaget til § 17 får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 17, stk. 1, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecentrets afgørelse er endelig, jf. § 17, stk. 2.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil som udgangspunkt blive fastsat regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal viderevende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold,

kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevareministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet dyreværnsloven overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 24 d sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører bl.a. at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

§ 24 d

Med forslaget til § 24 får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 24 d, stk. 1, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecentrets afgørelse er endelig, jf. § 24 d, stk. 2.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte

”postkassemodel” indebærer, at myndigheden skal videre-sende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevarerministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevarerministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

§ 27 a

Med forslaget til § 27 a, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af dyreværnsloven eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlin-

gen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder og borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til stk. 2 bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med stk. 3 foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse

ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 27 b

Med forslaget til § 27 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 27 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter.

Til nr. 1

Efter den gældende § 1 a, er der hjemmel til at fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med indberetning af oplysninger i tilknytning til registrering og godkendelse af virksomheder og i forbindelse med indberetning af oplysninger til brug for fastlæggelse af foderstovirksomhedernes betaling af udgifter ved kontrol.

Oplysninger om omsætning, salg og produktion er første gang blevet indberettet digitalt for 2012. Datagrundlaget danner grundlag for beregning af virksomhedernes gebyrbetaling.

§ 1 a

Med forslaget til § 1 a, *stk. 1*, udvides hjemlen i den gældende lovs § 1 a, *stk. 1* og 2, til at kunne fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation til at omfatte alle forhold omfattet af lov om foderstoffer eller af regler udstedt i medfør af loven.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at

visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder og borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Det bemærkes, at borgere der f.eks. har købt foder til deres kæledyr, f.eks. hund eller lign., og som har en mistanke om, at foderet ikke lever op til reglerne, som udgangspunkt fortsat vil have mulighed for at gøre myndigheden opmærksom her på ved indsendelse af foderemballage og prøver.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der kan læses nærmere herom under afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger. Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i den gældende § 1 a, stk. 3.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. En tilsvarende bestemmelse findes i dag i § 1 a, stk. 6.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesansordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være

kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 1 b

Med forslaget til § 1 b videreføres hjemlen i den gældende § 1 a, stk. 5, til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 1 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i

andre lande, således som det kan være tilfældet med eksportcertifikater.

Til nr. 2:

§ 5

Med forslaget til ændring af § 5, stk. 1, præciseres det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder formkrav til klagen, f.eks. anvendelse af særligt klageskema.

Til § 5

Til nr. 1

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet lov om hold af slagtekyllinger overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 14 sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører bl.a. at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

§ 14

Med forslaget til § 14 får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 14, stk. 1, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecentrets afgørelser er endelige, jf. § 14, stk. 2.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videre-sende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemo-

dellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevareministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

§ 20 a

Med forslaget til § 20 a, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om hold af slagtekyllinger eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-

mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Umiddelbart vurderes der ikke at blive behov for at fastsætte sådanne undtagelsesbestemmelser, i givet fald vil de få en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesorden eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev af-

sendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår der problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 20 b

Med forslaget til § 20 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 20 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Til § 6

Til nr. 1

§ 13 a

Med forslaget til § 13 a, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om udendørs hold af svin eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt

ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til stk. 2 bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med stk. 3 foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 b

Med forslaget til § 13 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 13 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

Til nr. 2

Den foreslåede ophævelse af § 15 a, *stk. 4 og 5*, er en konsekvens af den foreslåede nye bestemmelse i § 15 b i lovforslagets § 6, nr. 3.

Til nr. 3

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet lov om udendørs hold af svin overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 15 b sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører bl.a. at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

§ 15 b

Med forslaget til § 15 b får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 15 a, *stk. 4*, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecentrets afgørelse er endelig, jf. § 15 a, *stk. 5*.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videregende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevareministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Til nr. 1

Det foreslås, at bestemmelserne i § 6, *stk. 3-7*, ophæves, således at adgangen til at stille krav om obligatorisk digital kommunikation fremover samles, jf. de foreslåede bestemmelser til §§ 66 a - 66 c, i lovforslagets § 7, nr. 3.

Bestemmelsen i den gældende § 6, stk. 3-7, indeholder allerede hjemmel til at fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation ved indberetning af oplysninger om flytninger af svin og oplysninger om husdyrbrug til Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR). Der er endvidere hjemmel til, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at indberetning af oplysninger om flytninger af kvæg, får og geder samt oplysninger om fødsler, slagtning og dødsfald hos kvæg til CHR skal foregå digitalt.

Til nr. 2

Med lov nr. 527 af 28. maj 2013 blev der med ændringen af § 37, stk. 2-5, indført hjemmel til, at kommunikation i forbindelse med indberetning af oplysninger ved eksport af levende dyr, sæd,

embryoner, ocytter m.v. kunne overgå til obligatorisk digital kommunikation.

Det forslås, at bestemmelserne i § 37, stk. 2-5, ophæves, således at adgangen til at stille krav om obligatorisk digital kommunikation fremover samles, jf. de foreslåede bestemmelser til §§ 66 a-66 c, under lovforslagets § 7, nr. 3.

I marts 2011 åbnede Fødevarestyrelsen Eksportportalen, hvor eksportører af levende dyr, sæd, embryoner, ocytter m.v. kan anmelde de nødvendige oplysninger forud for eksport. På Eksportportalen kan eksportører af levende dyr også se, hvornår Fødevarestyrelsen har ledige tider til at foretage kontrol af dyrenes sundhed og transportegnethed, og transportørerne kan booke tid til kontrol på Eksportportalen. Når eksportoplysninger først er indberettet til Eksportportalen, overføres oplysningerne automatisk til CHR, og dermed bliver vejen til de nødvendige certifikater kortere og uden administrativt dobbeltarbejde.

Til nr. 3

§ 66

Med forslaget til ændring af § 66, stk. 1, præciseres det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indgivelse af klage, herunder formkrav til klagen, f.eks. anvendelse af særligt klageskema.

Til nr. 4

For at smidiggøre overgangen til digital kommunikation er det tidligere blevet vedtaget gradvist at indføre krav om obligatorisk digital kommunikation på områder omfattet af lov om hold af dyr. Den digitale kommunikation er indført i takt med, at de juridiske og tekniske forudsætninger er kommet på plads

Med de foreslåede bestemmelser til §§ 66 a - 66 c, skabes der en generel hjemmel til at indføre krav om obligatorisk digital kommunikation i takt med, at et område er modent hertil. Dette vil bidrage til grundlaget for en mere effektiv opgavevaretagelse og størst mulig ressourceudnyttelse for Fødevarestyrelsen.

§ 66 a

Med forslaget til § 66 a, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om hold af dyr eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgernes vegne over for styrelsen.

Der er allerede på nuværende tidspunkt krav om digital kommunikation ved anvendelsen af Det Centrale Husdyrs Register (CHR), og krav om at øvrige indberetninger og anden kommunikation med Fødevarestyrelsen skal foretages digitalt vil blive iværksat løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt

ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 66 b

Med forslaget til § 66 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 66 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande, således som det f.eks. er tilfældet med handelsdokumenter, der skal følge transport af animalske biprodukter fra tredjelande.

Også andre handelsdokumenter, der skal følge en transport, samt godkendelse af en uddannelse og insemiørtilladelser fordrer indtil videre en personlig underskrift.

Til § 8

Til nr. 1

§ 36

Med forslaget til ændring af § 36, *stk. 1*, præciseres det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder formkrav til klagen, f.eks. anvendelse af særligt klageskema.

Til nr. 2

§ 37 a

Med forslaget til § 37 a, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om dyrlæger eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer, eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer,

som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til stk. 2 bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med stk. 3 foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 37 b

Med forslaget til § 37 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udeluk-

kende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 37 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

I forhold til behandlingen af bl.a. ansøgninger om autorisation af dyrlæger, veterinærsygeplejersker og veterinærteknikere, herunder i forhold til for personer med uddannelse fra et andet land end Danmark, vil der således fortsat være behov for i et vist omfang at kunne kræve indsendelse af originale dokumenter med originale underskrifter.

Til § 9

Til nr. 1

§ 58

Med forslaget til ændring af § 58, *stk. 1*, præciseres det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder formkrav til klagen, f.eks. anvendelse af særligt klageskema.

Til nr. 2

§ 59 a

Med forslaget til § 59 a, *stk. 1*, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler

om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om fødevarer eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer, eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarerstyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesorden eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarerstyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarerstyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 59 b

Med forslaget til § 59 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk data-

behandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 59 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter.

Til § 10

Til nr. 1

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet lov om hold af heste overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 32 a og ophævelse af § 34 sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører bl.a., at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

§ 32 a

Med forslaget til § 32 a får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en

afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 34, stk. 1, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecentrets afgørelse er endelig, jf. § 34, stk. 2.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal viderevende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevareministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 32 b

Med forslaget til § 32 b, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation om forhold omfattet af lov om hold af heste eller af regler udstedt i medfør af loven.

Loven administreres af Fødevestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videregivet til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder og borgere efter ansøgning, at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til stk. 2 bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 32 c

Med forslaget til § 32 c skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagsvis ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 32 d

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Til nr. 2

Den foreslåede ophævelse af § 34 er en konsekvens af den foreslåede nye bestemmelse i § 32 a i lovforslagets § 10 nr. 1.

Til § 11

Til nr. 1

Med lov nr. 341 af 27. april 2011 blev der etableret hjemmel til, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt for jordbrugsbedrifter omfattet af økologiloven til at anvende digital kommunikation i forbindelse med den årlige indberetning om økologisk jordbrugsproduktion.

Bestemmelserne om obligatorisk indberetning blev indført ved bekendtgørelse nr. 716 af 26. juni 2012 om økologisk jordbrugsproduktion mv. Indberetning finder sted via Fællesskemaet, og foretages i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Tast Selv-Service. I 2013 var det kun ca. 20 ud af i alt ca. 2700 økologer, der ikke foretog indberetningen digitalt.

§ 15 a

Med forslaget til § 15 a, *stk. 1*, udvides hjemlen til at kunne fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation til at omfatte alle forhold omfattet af økologiloven eller af regler udstedt i medfør her af. Den eksisterende hjemmel har alene omfattet kommunikation i forbindelse med den årlige indberetning om økologisk produktion.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen og NaturErhvervstyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelserne og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelserne og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelserne.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

I forhold til ansøgning om autorisation, anmeldelser af producentskifte for økologer og øvrig kommunikation i relation til kontrol af økologisk primærproduktion og virksomhed forventes dette i løbet af 2014 at kunne håndteres i digitale løsninger.

For virksomheder er det hensigten, at anmeldelse af ønske om at blive optaget i økologikontrolordningen, anmeldelser af ændringer til økologiprocedurerne beskrevet i økologi rapporten, ansøgning om brug af det økologiske spisemærke, samt forhåndsansmeldelser af indførte partier fra tredjelands, vil blive digitaliseret, evt. delvist, i takt med, at de tekniske løsninger m.v. er på plads.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen og NaturErhvervstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelserne, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til en styrelse på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen og NaturErhvervstyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder og borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som

bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger. En tilsvarende bestemmelse findes i § 15 a, *stk. 3* i den gældende bestemmelse.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. Forslaget svarer til bestemmelsen i den gældende § 15 a, *stk. 6*.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for styrelserne på det tidspunkt, hvor styrelserne kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen eller NaturErhvervstyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til styrelserne. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelserne inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 15 b

Med forslaget til § 15 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt. En tilsvarende bestemmelse findes i den gældende § 15 a, stk. 5.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 15 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, således som det f.eks. er tilfældet med kontrolcertifikater, der skal følge den enkelte sending fra 3. lande til et EU-land skal være underskrevet på papirform.

Desuden skal virksomheder, når de omfattes af økologiordningen, ifølge EU-reglerne, udstede en erklæring, som underskrives af den ansvarlige erhvervsdrivende. Indtil videre vil sådanne dokumenter fortsat skulle håndteres i papirudgaver.

Til nr. 2

§ 18

Med forslaget til ændring af § 18, *stk. 1*, præciseres det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder formkrav til klagen, f.eks. anvendelse af særligt klageskema.

Til nr. 1

§ 15 a

Med forslaget til § 15 a, *stk. 1*, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om dyreforsøg eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgere også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder og borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital

kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 15 b

Med forslaget til § 15 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 15 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

Til § 13

Til nr. 1

Den foreslåede ophævelse af § 9 b, *stk. 4 og 5*, er en konsekvens af den foreslåede nye bestemmelse i § 9 c i lovforslagets § 13 nr. 2.

Til nr. 2

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 9 c sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører

bl.a., at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

§ 9 c

Med forslaget til § 9 c får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 9 b, stk. 4, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecentrets afgørelse er endelig, jf. § 9 b, stk. 5.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal viderevende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevareministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 d

Med forslaget til § 9 d, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation om forhold

omfattet af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte eller af regler udstedt i medfør af loven.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den på-

gældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarerstyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarerstyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarerstyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 e

Med forslaget til § 9 e skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 9 f

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

Til § 14

Til nr. 1

Den foreslåede ophævelse af § 7 a, *stk. 4 og 5*, er en konsekvens af den foreslåede nye bestemmelse i § 7 b i lovforslagets § 14, nr. 2.

Til nr. 2

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 7 b sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører bl.a. at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

§ 7 b

Med forslaget til § 7 b får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 7 a, stk. 4, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecentrets afgørelse er endelig, jf. § 7 a, stk. 5.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevareministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevareministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevareministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videre-sende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevareministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevareministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 7 c

Med forslaget til § 7 c, stk. 1, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation om forhold omfattet af lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin eller af regler udstedt i medfør af loven.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en

rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder og borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 7 d

Med forslaget til § 7 d skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elek-

tronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 7 e

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

Til § 15

Til nr. 1

§ 2 a

Med forslaget til § 2 a, *stk. 1*, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om kloning og genmodificering eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgere også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på om-

rådet, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsmæssig digital kommunikation.

Undtagelsesmuligheden tænkes at have en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem,

når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 2 b

Med forslaget til § 2 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 2 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

Til § 16

Til nr. 1

§ 34 a

Med forslaget til § 34 a, *stk. 1*, bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold omfattet af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg eller af regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt.

Loven administreres af Fødevarestyrelsen, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem styrelsen og virksomhederne og borgerne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Bemyndigelsen indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Fødevarestyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Af bekendtgørelsen, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som Fødevarestyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende virksomhed eller borger en pligt til at underrette om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen er det muligt på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om, at visse grupper i en overgangsperiode ikke skal være omfattet af kravet om pligtsæssig digital kommunikation.

Umiddelbart vurderes der ikke at blive behov for at fastsætte sådanne undtagelsesbestemmelser, i givet fald vil de få en begrænset rækkevidde. Det vil f.eks. være tilfældet for mindre grupper af virksomheder eller borgere, som ikke er i besiddelse af digitale kompetencer eller ikke tidligere har anvendt it, hverken i virksomheden eller privat, og som ikke har mulighed for at lade andre varetage den digitale kommunikation.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet. Det kunne f.eks. være handicappede eller stærkt ordblinde, der ikke kan betjene en computer eller personer, som bor i dele af Danmark, hvor det ikke er teknisk muligt at koble sig på internettet.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren endvidere til at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen.

Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Fødevarestyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer hos Fødevarestyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Fødevarestyrelsen. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 34 b

Med forslaget til § 34 b skabes der hjemmel til at fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som sendes digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

For en nærmere gennemgang af muligheden for at udstede dokumenter og træffe afgørelser alene på grundlag af elektronisk databehandling kan der henvises til afsnit 4.1.2 i de almindelige bemærkninger.

§ 34 c

Bestemmelsen vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Det foreslås endvidere, at der kan fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter. Det kan f.eks. være aktuelt i de tilfælde, hvor det er nødvendigt at fremlægge originaldokumenter med originale underskrifter, eksempelvis for myndigheder i andre lande.

Til nr. 2

§ 36

Ved kongelig resolution af 14. december 2011 blev ressortansvaret for blandt andet lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg overført fra justitsministeren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. De hidtil gældende regler for behandlingen af klager er baseret på den tidligere ressortfordeling. Med den foreslåede affattelse af § 36 sker der en tilpasning til den ændrede ressortfordeling således, at bestemmelserne om klageadgang svarer til de tilsvarende bestemmelser i den øvrige lovgivning på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område. Ændringen medfører bl.a. at der fremover vil kunne remonstreres. Der vil derudover kunne fastsættes formkrav til klagen, f.eks. om anvendelse af særligt skema.

Med forslaget til § 36 får ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

I den gældende § 36, stk. 1, er det fastsat, at afgørelser om påbud truffet af en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påklages til Fødevarerministeriets Klagecenter senest 4 uger efter meddelelsen om afgørelsen. Klagecenterets afgørelse er endelig, jf. § 9 b, stk. 5.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive udmøntet således, at det også fremover vil være Fødevarerministeriets Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Fødevarerministeriets Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet.

Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men Fødevarerministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig.

Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videre-sende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til Fødevarerministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Fødevarerministeriets Klagecenter kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der henvises i øvrigt til afsnit 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Det foreslås i § 17, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2014.

I de bekendtgørelser, der udstedes i medfør af dette lovforslag, vil det blive fastsat, hvornår krav om obligatorisk digital kommunikation træder i kraft på de enkelte områder.

Samtidig foreslås det i § 17, stk. 2, at administrative forskrifter, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er udstedt

i medfør af bestemmelser, som ændres eller ophæves ved dette lovforslag, forbliver i kraft, indtil de pågældende forskrifter erstattes af nye forskrifter udstedt i medfør af dette lovforslag.

Til § 18

Den foreslåede § 18 angiver lovforslagets territoriale gyldighedsområde. Afgrænsningen af de foreslåede ændringers territoriale gyldighed svarer til de pågældende lovs territoriale gyldighed.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 465 af 12. juni 2009 om sikring af dyrepatogener foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 3 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 3 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. I § 4, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 4. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgang til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at en klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, og om

myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter denne lov til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser, herunder om, at en klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

§ 2

I lov nr. 91 af 9. februar 2011 om hold af slagtekaluner foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes før kapitel 5:

»Kapitel 4 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 15 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 15 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

§ 17. Afgørelser efter § 16, stk. 1, kan påklages til Fødevarer- og Veterinærklager. Klage skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Fødevarer- og Veterinærklager kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om den er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevarer- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Fødevarer- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 24 d. Afgørelser, der træffes efter § 24 b og efter regler udstedt i medfør af § 24 c, kan påklages til Fødevarerministeriets Klagecenter. Klage over afgørelser skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagecenteret kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevarerministeriets Klagecenter træffer anden afgørelse. Stk. 2. Fødevarerministeriets Klagecenters afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 17 affattes således:

»**§ 17.** Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 3

I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 252 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 24 d affattes således:

»**§ 24 d.** Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

2. Efter § 27 indsættes før kapitel 8:

»Kapitel 7 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 27 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

§ 1 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med

- 1) indberetning af oplysninger i tilknytning til registrering og godkendelse af fodervirksomheder efter regler fastsat i medfør af § 1, stk. 3, nr. 1, og
- 2) indberetning af oplysninger om omsætning m.v. efter regler fastsat i medfør af § 1, stk. 3, nr. 9, til brug for hel eller delvis fastlæggelse af fodervirksomhedernes betaling af udgifter ved kontrol og administration af loven.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren ved henvendelse til fodervirksomheder om forhold, der er omfattet af regler fastsat i henhold til stk. 1, alene anvender digital kommunikation.

Stk. 3. Ministeren kan for de indberetninger, der er nævnt i stk. 1, fastsætte regler om vilkår for anvendelse af digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 27 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 27 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 4

I lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 418 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 1 a, ophæves, og i stedet indsættes:

»**§ 1 a.** Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 1 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 1 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument,

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med den kommunikation, der er nævnt i stk. 2, uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, der har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Stk. 6. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 5. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter denne lov til et under ministeriet oprettet direktorat eller andet administrativt organ, kan ministeren fastsætte bestemmelser om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om at afgørelser ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

§ 14. Fødevareregionernes afgørelser efter § 7 b, stk. 2, § 11, § 12, stk. 1, og § 13 kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Klage over af-

som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. I § 5, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 5

I lov om hold af slagtekyllinger, jf. lovbekendtgørelse nr. 687 af 22. juni 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 14 affattes således:

»**§ 14.** Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i med-

gørelser skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagecenteret kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage over afgørelser efter § 11, § 12, stk. 1, og § 13 har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevarerministeriets Klagecenter træffer anden afgørelse. Stk. 2. Fødevarerministeriets Klagecenters afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

før heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

2. Efter § 20 indsættes før kapitel 6:

»Kapitel 5 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 20 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 20 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 20 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

I lov om udendørs hold af svin, jf. lovbekendtgørelse nr. 874 af 29. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 13 indsættes før kapitel 6:

»Kapitel 5 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 13 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 13 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 13 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 15 a, stk. 4 og 5, ophæves.

§ 15 a. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Klage over afgørelser skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagecentret kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevareministeriets Klagecenter træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Fødevareministeriets Klagecenters afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 6. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligten til at afgive oplysninger om husdyrbrug til Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR). Enhver har adgang til at få meddelt oplysninger fra registeret. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger. Ministeren kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger til en ubestemt kreds af modtagere.

3. Efter § 15 a indsættes før kapitel 7:

»Kapitel 6 b

Klageadgang

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 7

I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 873 af 29. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 3-7, ophæves.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om registerets drift, vedligeholdelse og begrænsninger i adgangen til at få oplysninger fra registeret samt om opkrævning af betaling i forbindelse med træk af oplysninger fra registeret. Reglerne kan indeholde bestemmelser om udsendelse af erindringskrivelser, når indberetning til registeret ikke er sket inden udløbet af en fastsat frist. For udsendelse af erindringskrivelsen kan opkræves et beløb, der reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger om flytninger af kvæg, svin, får og geder og oplysninger om fødsler, slagting og dødsfald hos kvæg efter regler fastsat i medfør af § 5 samt oplysninger om husdyrbrug efter regler fastsat i medfør af stk. 1 skal indberettes digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og virksomhederne.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital indberetning og digital kommunikation, jf. stk. 3, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med de indberetninger, som er nævnt i stk. 3, uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, som afsender.

Stk. 7. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 37. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af

2. § 37, stk. 2-5, ophæves.

dyr, dele heraf eller animalske fødevarer, sæd, oocytter, embryoner af dyr samt gødning, hør, halm, dyrefoder og andre produkter og genstande, hvormed sygdomme og zoonotiske smitstoffer kan spredes.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger om udførsel af levende dyr, sæd, embryoner, oocytter m.v. efter regler fastsat i medfør af stk. 1 skal indberettes digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt mellem ministeren og virksomhederne.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital indberetning og digital kommunikation, jf. stk. 2, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan udstede dokumenter i forbindelse med de indberetninger, som er nævnt i stk. 2, uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 66. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med vedkomme- de minister eller vedkommende kommunale organisation fastsætte regler om andre offentlige myndigheders eller institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

3. I § 66, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

Stk. 3. Ministeren kan henlægge sine beføjelser vedrørende drift af Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR), jf. § 6, til en privat institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over den private institutions afgørelser.

4. Efter § 66 indsættes før kapitel 14:

»Kapitel 13 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 66 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 66 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 66 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 8

I lov om dyrlæger, jf. lovbekendtgørelse nr. 875 af 29. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 36, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

§ 36. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Dette gælder dog ikke sager efter kapitel 6.

Stk. 2. Efter forhandling med den pågældende minister eller vedkommende kommunale organisation kan ministeren fastsætte regler om andre offentlige myndigheders eller institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders og institutioners afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndigheders eller institutioners adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

2. Efter § 37 indsættes før kapitel 10:

»Kapitel 9 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 37 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 37 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 37 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som

§ 58. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation fastsætte regler om andre offentlige myndigheders eller institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan ændre afgørelserne, uden at der foreligger klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler, hvorefter ministeren henlægger sine beføjelser vedrørende godkendelse m.v. af isoleret transportmateriel, jf. traktat af 1. september 1970 om international transport af letfordærlige levnedsmidler og om det specielle materiel, der skal bruges til sådan transport (ATP), til en privat institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over den private institutions afgørelser. Ministeren kan ændre afgørelserne, uden at der foreligger klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler, hvorefter ministeren henlægger sine beføjelser efter §§ 48 og

har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 9

I lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 250 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 58, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

50 til at foretage godkendelse i henhold til og kontrol med overholdelsen af de principper for god laboratoriepraksis, som er opstillet af Rådet for Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, OECD, til en privat institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over den private institutions afgørelser. Ministeren kan ændre afgørelserne, uden at der foreligger klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse.

Stk. 5. Ministeren kan nedsætte udvalg til at bistå ved administration af særlige områder inden for fødevarerlovgivningen. Ministeren kan fastsætte regler herom. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse udvalgs afgørelser. Ministeren kan ændre afgørelserne, uden at der foreligger klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om relevante forbrugerorganisationers adgang til at påklage afgørelser, der er truffet af tilsynsmyndigheden som følge af en anmeldelse af en mulig overtrædelse af fødevarerlovgivningen.

2. Efter § 59 indsættes før kapitel 16:

»Kapitel 15 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 59 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 59 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 59 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødeva-

rer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 10

I lov om hold af heste, jf. lovbekendtgørelse nr. 251 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 32 indsættes før kapitel 11:

»Klageadgang

§ 32 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Kapitel 10 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 32 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 32 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 34. Afgørelser efter § 33 kan påklages til Fødevarerministeriets Klagecenter. Klage skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Fødevarerministeriets Klagecenter kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om den er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevarerministeriets Klagecenter træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Fødevarerministeriets Klagecenters afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 15 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt for de af loven omfattede jordbrugsbedrifter til at anvende digital kommunikation i forbindelse med den årlige indberetning om økologisk jordbrugsproduktion.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om, at ministeren ved henvendelser til jordbrugsbedrifter om forhold, der er omfattet af regler fastsat i medfør af stk. 1, alene anvender digital kommunikation.

Stk. 3. Ministeren kan for den kommunikation, der er nævnt i stk. 1, fastsætte regler om vilkår for anvendelse af digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at ministeren kan udstede afgørelser og andre dokumenter i forbindelse med den kommunikation, der er nævnt i stk. 2, uden underskrift, med maskinelt el-

§ 32 d. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 34 ophæves.

§ 11

I økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 416 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. § 15 a ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 15 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

ler på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som afsender.

Stk. 6. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 18. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter denne lov til en anden statslig myndighed eller statslig institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med vedkommende kommunale organisation henlægge sine beføjelser efter denne lov til en kommunalbestyrelse. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om kommunalbestyrelsens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan ændre afgørelserne, uden at der er indgivet klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse.

§ 15 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. I § 18, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 12

I lov om dyreforsøg, jf. lovbekendtgørelse nr. 253 af 8. marts 2013, foretages følgende ændring:

1. Efter § 15 indsættes før kapitel 4:

»Kapitel 3 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 15 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 15 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 15 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 13

I lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 9 b, stk. 4 og 5, ophæves.

§ 9 b. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold på-

bud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Klage over afgørelser skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagecentret kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevareministeriets Klagecenter træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Fødevareministeriets Klagecenters afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

2. Efter § 9 b indsættes før kapitel 3:

»Kapitel 2 b

Klageadgang

§ 9 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Kapitel 2 c

Obligatorisk digital kommunikation

§ 9 d. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af

bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 9 e. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 9 f. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 14

I lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, jf. lovbekendtgørelse nr. 256 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. § 7 a, stk. 4 og 5, ophæves.

§ 7 a. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes

pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Klage over afgørelser skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagecentret kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Fødevareministeriets Klagecenter træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Fødevareministeriets Klagecenters afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed

2. Efter § 7 a indsættes før kapitel 3:

»Kapitel 2 b

Klageadgang

§ 7 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Kapitel 2 c

Obligatorisk digital kommunikation

§ 7 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 7 d. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 7 e. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument,

som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 15

I lov om kloning og genmodificering af dyr m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 8. marts 2013, foretages følgende ændring:

1. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 2 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 2 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder

bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 16

I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 260 af 8. marts 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 34 indsættes før kapitel 7:

»Kapitel 6 a

Obligatorisk digital kommunikation

§ 34 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 34 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af ministeriet som afsender.

§ 34 c. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

2. § 36 affattes således:

»**§ 36.** Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ

§ 36. Afgørelser efter § 35, stk. 1, kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Klage skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagecentret kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om den er indgivet

efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagecentret træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Fødevareministeriets Klagecentrets afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.«

§ 17

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 2. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

§ 18

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, § 4, og §§ 7-9 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.